

**Provinciehuis**  
Postbus 90602  
2509 LP Den Haag  
T 070 - 441 66 11  
[www.zuid-holland.nl/contact](http://www.zuid-holland.nl/contact)

**Datum**  
12 oktober 2026

**Ons kenmerk**  
PZH-2026-898123839  
DOS-2026-0004540  
**Bijlagen**

1

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp:**

Behandelvorschstel motie 2077 – “samen sterk tegen de Aziatische hoornaar”

Geachte Statenleden,

Op 8 juli 2026 heeft u motie 2077 “samen sterk tegen de Aziatische hoornaar ” aangenomen.

Met deze motie vraagt u ons om:

1. een evaluatie over het huidige beleid rondom de Aziatische hoornaar r op te stellen;
2. bij de evaluatie een keuzemenu toe te voegen met diverse toekomstscenario's voor de bestrijding van de Aziatische hoornaar;
3. het keuze menu sowieso de opties bevat voor een structurele ondersteuningsaanpak voor vrijwilligers, imkers en lokale initiatieven uit te werken, inclusief:
  - financiële ondersteuning (zoals materialen, nestverwijdering en middelen);
  - organisatorische ondersteuning en kennisdeling;
  - betere samenwerking tussen provincie, gemeenten en lokale initiatieven,
  - en het opnieuw oppakken van bestrijding onder de A12
4. te komen met deze evaluatie en het keuzemenu voor de begrotingsbehandeling van 2027

**Behandelingsvorschstel motie 2077****Huidig beleid en evaluatie**

De Geelpoothoornaar (eerder Aziatische hoornaar genoemd) is een invasieve exoot, die zich sinds 2003 vanuit Zuidwest-Frankrijk snel over grote delen van Europa verspreid heeft. De soort heeft in 2017 ook ons land via Vlaanderen bereikt. Het aantal nesten in Nederland en Vlaanderen stijgt nog steeds sterk, jaarlijks met een factor vijf. De soort vangt, in vergelijking met de Europese hoornaar, een groter aandeel honingbijen en leidt daarom tot grote zorgen onder imkers. Vanwege het invasieve karakter van de hoornaar staat de soort op de Europese Unielijst van te bestrijden invasieve exoten.

Tot op heden heeft de landelijke en provinciale aanpak niet geleid tot het verdwijnen van de geelpoot hoornaar. Ondanks maximale inzet op opsporing en bestrijding worden in de praktijk te veel nesten gemist, omdat niet alle nesten worden gevonden en gemeld. Daardoor groeit het aantal nesten jaar op jaar en nemen ook de kosten voor de bestrijding toe.

Provincies hebben een wettelijke verantwoordelijkheid vanuit de Europese Exotenverordening (Verordening 1143/2014) om doeltreffende beheersmaatregelen te nemen voor invasieve soorten die nog niet wijdverspreid zijn. De geelpoethoornaar is echter in delen van Nederland en van Zuid-Holland inmiddels een wijdverspreide soort en volledige eliminatie is niet meer haalbaar. Daarnaast is niet gebleken dat de soort een significante aantasting van de biodiversiteit veroorzaakt.

In 2022 is daarom, in lijn met artikel 18 van de Exotenverordening, de ambitie landelijk bijgesteld en is de geelpoethoornaar van een artikel 17 soort (waarvoor naar volledige eliminatie wordt gestreefd) in een artikel 19 soort (beheersing) gewijzigd. Maatregelen voor beheersing richten zich op populatiebeheer, beperking van verdere verspreiding en, waar mogelijk, herstel van aangetaste ecosystemen. Alle maatregelen moeten vanuit de Europese Exotenverordening evenredig met het milieu en kosteneffectief zijn en gebaseerd op risico evaluatie.

#### Landelijk Aanvalsplan

In januari 2026 heeft het ministerie van Landbouw, Voedselveiligheid en Natuur (LVVN) het Landelijk Aanvalsplan Invasieve Exoten gepubliceerd. In het Aanvalsplan staat over de geelpoethoornaar opgenomen dat tot 2028 met name de provincies in het midden van Nederland zich richten op het vertragen van de verspreiding naar het noorden.

Het huidige provinciale beleid volgt het landelijke beleid en is erop gericht in te grijpen wanneer sprake is van aantasting van de biodiversiteit en om de verspreiding van invasieve exoten zoveel mogelijk te beperken. Provincies zetten in op voorlichting aan gemeenten, groenbeheerders en andere doelgroepen zoals burgers (imkers) en professionele bestrijders over afschaling van de provinciale inzet en verschuiving van de aanpak geelpoethoornaar naar deze partijen.

Conform het Landelijk Aanvalsplan Invasieve Exoten wordt door de provincie op dit moment alleen ten noorden van de A12 actief opgetreden tegen de geelpoethoornaar om de opmars te vertragen. Binnen deze aanpak kan, waar aan de orde, ook onder de A12 worden opgetreden in gebieden waar sprake is van significante effecten op de inheemse flora en fauna bijvoorbeeld i.r.t. Natura 2000 doelstellingen.

In de bijlage treft u de evaluatie over het (landelijke) beleid rondom de geelpoethoornaar en onderstaand een keuzemenu met verschillende toekomstscenario's voor de provinciale aanpak van de geelpoethoornaar.

#### Scenario's

Scenario 1: Intensief beheer ten noorden van de A12

Scenario 2: Intensief beheer ten noorden van de A12 met intensivering coördinatie onder de A12.

Scenario 3: Intensief beheer in de gehele provincie

Scenario 4: beheer ter ondersteuning van natuurdoelen

#### Scenario 1: Intensief beheer ten noorden van de A12

Iedere belanghebbende handelt vanuit de eigen verantwoordelijkheid, waarbij de provincie tot 2028 focust op het beperken van verdere verspreiding naar het noorden en acteert op locaties waar de geelpoethoornaar een significant negatief effect heeft op de provinciale

natuurdoelen. Met dit scenario bouwen we voort op het huidige landelijke beleid, waarbij iedere partij vanuit de eigen verantwoordelijkheid handelt.

De provincie zet de huidige aanpak in het noorden van de provincie voort tot 2028, in lijn met het Landelijk Aanvalsplan. Hiervoor is jaarlijks circa €20.000 tot €50.000 beschikbaar. Na 2028 zal de provincie zich vanuit haar verantwoordelijkheid voor de bescherming van de biodiversiteit meer richten op de bescherming van natuurgebieden en locaties waar de soort een significant negatief effect heeft op natuurdoelen.

Laaghangende secundaire nesten, bijvoorbeeld in hagen of bij scholen en zorginstellingen, kunnen een risico vormen voor de volksgezondheid. Wanneer een nest een risico voor de veiligheid van mensen vormt, kunnen gemeenten vanuit hun publieke verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid besluiten het nest te laten verwijderen.

Terreineigenaren kunnen ervoor kiezen om nesten die niet door de provincie of gemeente worden verwijderd zelf te laten verwijderen. Het gaat hierbij om nesten die geen risico vormen voor de provinciale natuurdoelen of volksgezondheid. Vanwege het mogelijke steekgevaar wordt geadviseerd om hiervoor altijd nest als bij de Europese hoornaar een professionele bestrijder in te schakelen en een nest niet zelf te verwijderen.

#### Scenario 2 Intensief beheer ten noorden van de A12 met actieve ondersteuning onder de A12.

Dit scenario bouwt voort op scenario 1. Aanvullend daarop neemt de provincie een actieve regierol in de gezamenlijke aanpak van de geelpoothernaar. De provincie zorgt voor samenhang in de aanpak, ondersteunt betrokken partijen en coördineert de gezamenlijke inzet.

Deze regierol bestaat onder meer uit organisatorische ondersteuning, kennisdeling en gezamenlijke communicatie. De provincie stelt in afstemming met de betrokken partijen een communicatiekalender op en fungeert als centraal aanspreekpunt voor het delen van informatie over de geelpoothernaar.

Daarnaast gaat de provincie met de imkerij in gesprek over mogelijkheden om de weerbaarheid van de sector tegen de geelpoothernaar te vergroten. Naast deze regierol blijft de provincie tot 2028 actief nesten verwijderen in het noorden van de provincie, met als doel de verdere opmars richting Noord-Nederland te vertragen. Ook worden, conform het huidige beleid, nesten verwijderd op locaties waar de geelpoothernaar een significant negatief effect heeft op provinciale natuurdoelen.

#### Scenario 3 Intensief beheer in de gehele provincie

Met dit scenario intensificeert de provincie de aanpak van de geelpoothernaar en neemt zij een grotere verantwoordelijkheid voor de bestrijding op zich dan landelijk afgesproken. Gemelde nesten worden binnen de gehele provincie actief verwijderd, zowel op locaties waar de soort een significant negatief effect heeft op provinciale natuurdoelen als op andere locaties. Hiermee worden gemeenten en lokale initiatieven ontlast. De provincie neemt daarmee de verantwoordelijkheid voor nestverwijdering over op locaties waar gemeenten en lokale groepen dit anders vanuit hun eigen belang of verantwoordelijkheid zouden oppakken.

Uitgaande van circa 700 gemelde nesten in 2025 en verwijderingskosten van € 600 tot € 1.500 per nest, ligt de benodigde jaarlijkse inzet voor volledige verwijdering naar schatting tussen € 420.000 en € 1,05 miljoen. Hierin zijn kosten voor coördinatie, organisatorische ondersteuning en ondersteuning van vrijwilligers niet meegenomen. Bij een verdere toename van het aantal nesten zullen de kosten navenant stijgen.

Deze aanpak sluit niet aan bij de landelijke beleidslijn en de verantwoordelijkheid van de provincie op grond van de EU-Exotenverordening. Daarnaast zal deze extra inspanning de verdere verspreiding van de geelpoethoornaar niet daadwerkelijk tegengaan, gezien de grote aanwas vanuit het zuiden.

#### Scenario 4 beheer ter ondersteuning van natuurdoelen

De provincie gaat alleen nog acteren vanuit haar biodiversiteitsbelang. In dit scenario worden in de gehele provincie nesten niet meer actief verwijderd, behalve op locaties waar de geelpoot hoornaar een significant negatief effect heeft op de provinciale natuurdoelen.

#### **Overzicht kosten scenario's**

| Scenario   | Beschrijving kosten                                                                                            | Kosten in euro's                                                          |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Scenario 1 | - Verwijderen nesten                                                                                           | - 20.000 - 50.000                                                         |
| Scenario 2 | - Verwijderen nesten<br>- Impuls coördinatie geelpoethoornaar<br>- Communicatie<br>- Ondersteuning in middelen | - 20.000 tot 50.000<br>- 20.000 tot 50.000<br>- Intern belegd<br>- 20.000 |
| Scenario 3 | - Verwijderen nesten                                                                                           | - 420.000 tot 1.050.000 per jaar uitgaande van 700 nesten                 |
| Scenario 4 | - Verwijderen nesten in Natuurgebieden                                                                         | - 5.000                                                                   |

#### **Advies**

Gedeputeerde Staten adviseren om de landelijke beleidslijn en de Europese richtlijnen te volgen, en aanvullend daarop een actieve regierol te nemen in de gezamenlijke aanpak van geelpoethoornaar (scenario 2). Binnen de huidige begroting is zijn hiervoor middelen beschikbaar, uitgaande van maximaal € 100.000,-.

Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan de drie dictums. Hierom adviseert het college uw Staten om de motie als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

#### **Bijlagen**

- Evaluatie Geelpoethoornaar